

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW**

Warszawa, 28 grudnia 2021 roku

Sprawa: Petycja dotycząca zmian w formie
egzaminu na doradcę
inwestycyjnego

Znak sprawy: FN3.051.1.2021

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szanowny Panie,

w związku z petycją z 24 września br. (data wpływu do Ministerstwa Finansów 29 września 2021 r.) dotyczącą zmian w formie egzaminu na doradcę inwestycyjnego uprzejmie dziękuję za przekazane spostrzeżenia, informacje i opinie. Wyjaśniam jednocześnie, że w ocenie Ministerstwa Finansów, zmiany przewidziane w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 listopada 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie egzaminów na maklera papierów wartościowych i doradcę inwestycyjnego oraz sprawdzianu umiejętności (Dz. U. poz. 2091), w zasadach przeprowadzania egzaminu na doradcę inwestycyjnego, w chwili obecnej wydają się być wystarczające.

Wytyczne w zakresie organizacji egzaminów na doradcę inwestycyjnego

Prawną podstawę organizacji egzaminu na doradcę inwestycyjnego stanowi art. 128 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 328, z późn. zm.). Przepis ten określa zakres tematyczny egzaminu na doradcę inwestycyjnego, a także podstawowe zasady jego przeprowadzania. W art. 128 ust. 11 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi zawarte zostało upoważnienie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych (w obecnym stanie prawnym Minister Finansów) do określenia w drodze rozporządzenia m. in. regulaminu przeprowadzania egzaminu na doradcę inwestycyjnego. Zgodnie z tym upoważnieniem Minister określając treść wydawanego rozporządzenia powinien uwzględnić konieczność zapewnienia równego traktowania osób składających egzamin, jego poufność oraz sprawną organizację. Na podstawie wskazanego przepisu wydane zostało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie egzaminów na maklera papierów

wartościowych i doradcę inwestycyjnego oraz sprawdzianu umiejętności (Dz. U. z 2016 r. poz. 707 z późn. zm.). Rozporządzenie to, ze względu na obowiązujące w Polsce zasady stanowienia prawa, nie może wykraczać poza zakres wskazanego upoważnienia.

Cel licencjonowania zawodu doradcy inwestycyjnego

Ze względów historycznych oraz systemowych doradca inwestycyjny jest zawodem zaufania publicznego o kluczowym znaczeniu dla prawidłowego funkcjonowania rynku kapitałowego w Polsce. Z tego względu wszelkie zmiany w zakresie egzaminowania osób mających wykonywać zawód doradcy inwestycyjnego wymagają szczególnej ostrożności, jak również poprzedzenia ich szerokimi konsultacjami społecznymi. Jednocześnie Ministerstwo Finansów wyraża opinię, iż wprowadzanie daleko idących ułatwień w zasadach weryfikacji wiedzy i umiejętności osób zainteresowanych wykonywaniem zawodu doradcy inwestycyjnego stoi w sprzeczności z zauważalnym na poziomie Unii Europejskiej trendem zaostrzania kryteriów działalności na rynku kapitałowym oraz mogłoby przyczynić się do pogorszenia jakości usług świadczonych na tym rynku. Nie bez znaczenie jest bowiem, że osoby posiadające licencję państwową na wykonywanie zawodu doradcy inwestycyjnego, mają wpływ na sposób dysponowania środkami finansowymi przez klientów podmiotów prowadzących działalność na rynku finansowym i stanowią jedną z istotniejszych gwarancji istnienia bezpiecznego rynku finansowego oraz należytego poziomu świadczonych na nim usług. Jest to szczególnie istotne, z uwagi na potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu ochrony interesów inwestorów detalicznych.

Na zdawalność egzaminu na doradcę inwestycyjnego mają wpływ liczne czynniki, a wiele z nich ma charakter pozaprawny. Oprócz trudności pytań zadanych na egzaminie oraz niektórych kwestii związanych z jego organizacją, zwłaszcza limitem podejść do poszczególnych etapów egzaminu, niebagatelne znaczenie mają też wiedza, doświadczenie i przygotowanie kandydatów przystępujących do tego egzaminu. Niezależnie od tego Ministerstwo Finansów stara się systematycznie ułatwiać dostęp do wykonywania zawodu doradcy inwestycyjnego. Przykładem takich działań jest określenie przez Ministra Finansów wykazu nadawanych przez określone zagraniczne instytucje tytułów uprawniających do ubiegania się o wpis na listę doradców inwestycyjnych bez konieczności składania egzaminu¹, a także ostatnie zmiany w zasadach przeprowadzania egzaminów na doradcę inwestycyjnego.

Ostatnie zmiany w zasadach przeprowadzania egzaminów na doradcę inwestycyjnego wpisujące się w część postulatów przewidzianych w petycji

Mając na uwadze potrzebę usprawnienia organizacji egzaminów na maklera papierów wartościowych i doradcę inwestycyjnego oraz sprawdzianów umiejętności Minister Finansów, w oparciu o doświadczenia komisji egzaminacyjnych odpowiadających za organizację tych egzaminów wydał wspomniane na wstępie rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie egzaminów na maklera papierów wartościowych i doradcę

¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 maja 2016 r. w sprawie wykazu tytułów uprawniających do ubiegania się o wpis na listę maklerów papierów wartościowych lub doradców inwestycyjnych (Dz. U. poz. 658).

inwestycyjnego oraz sprawdzianu umiejętności. Wśród zmian przewidzianych tym rozporządzeniem, które odnoszą się do części postulatów wskazanych przez Pana w petycji, znalazły się:

- 1) ograniczenie liczby egzaminów na doradcę inwestycyjnego, włącznie ze sprawdzianem umiejętności, z mniej więcej 7 do 4 w roku poprzez ustanowienie zasady, że I, II i III etap egzaminu na doradcę inwestycyjnego przeprowadzany będzie odpowiednio w drugiej połowie marca, drugiej połowie czerwca i drugiej połowie października, przy jednoczesnym zachowaniu pełnego cyklu egzaminu składającego się z trzech etapów i sprawdzianu umiejętności w danym roku kalendarzowym - ograniczenie to podyktowane było relatywnie niewielką liczbą zdających w ramach poszczególnych etapów egzaminu, kosztami ponoszonymi w związku z egzaminami, które w dużej mierze kształtują się niezależnie od liczby zdających oraz znaczącym obciążeniem pracą członków komisji egzaminacyjnych w związku z poprzednią liczbą egzaminów;
- 2) zwiększony limit możliwych podejść do II i III etapu egzaminu na doradcę inwestycyjnego z trzech do czterech, w przypadku uprzedniego zaliczenia poprzedniego etapu egzaminu - rozwiązanie to wynika z wysokiej skali trudności tego egzaminu oraz obszerności materiału, który muszą przyswoić sobie zdający, w związku z tym, że zakres i skomplikowanie regulacji prawnych uległy istotnemu zwiększeniu na przestrzeni ostatnich lat;
- 3) uproszczone zasady informowania kandydatów na doradcę inwestycyjnego o terminie, miejscu i godzinie przeprowadzenia egzaminu i sprawdzianu poprzez zastąpienie wymogu osobnego przekazywania każdemu kandydatowi przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego tych informacji obowiązkiem ich publikacji na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego, przy czym informacja o tym będzie przekazywana kandydatom niezwłocznie po przesłaniu kompletnego formularza wniosku rejestrowego - uznano, że takie rozwiązanie redukuje niepotrzebne koszty związane z przeprowadzeniem egzaminu i sprawdzianu, a zarazem w związku z rozpowszechnioną komunikacją elektroniczną zmiana ta pozostanie bez wpływu na dostęp kandydatów do przedmiotowych informacji.

Ponadto, doprecyzowane zostały zasady dotyczące składania wniosków związanych z egzaminem na doradcę inwestycyjnego, w tym wniosków o ponowne sprawdzenie prawidłowości oceny wyniku etapu egzaminu na doradcę.

Przedstawiając powyższe podkreślenia wymaga, że podstawowym czynnikiem mającym wpływ na zakres wprowadzonych zmian była potrzeba optymalizacji kosztów związanych z przeprowadzaniem egzaminów na maklera i doradcę inwestycyjnego, a co za tym idzie utrzymanie opłaty egzaminacyjnej na niezmiennym poziomie. Działanie to, w ocenie Ministerstwa Finansów, powinno z korzyścią wpłynąć na zwiększenie dostępności do zawodu maklera i doradcy inwestycyjnego, przede wszystkim wśród osób, które nie mają możliwości sfinansowania kosztów egzaminu przez pracodawcę oraz pomimo aktywności zawodowej ich status finansowy ograniczał im możliwość przystąpienia do egzaminu.

Projekt rozporządzenia w toku konsultacji publicznych opiniowany był między innymi

przez Izbę Domów Maklerskich, Związek Maklerów i Doradców oraz CFA Society Poland. Każdy z tych podmiotów miał możliwość dodatkowego wypowiedzenia się co do proponowanych zmian oraz wskazania postulatów, które ich zdaniem mogłyby przyczynić się do usprawnienia organizacji egzaminu na doradcę inwestycyjnego oraz polepszenia sytuacji kandydatów.

Uzasadnienie stanowiska Ministerstwa Finansów w odniesieniu do pozostałych wniosków przewidzianych w petycji

Istotną kwestią przyświecającą Ministerstwu Finansów, jako regulatorowi jest zapewnienie spójności między procedurami uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodów związanych z rynkiem finansowym. Dotyczy to, oprócz doradcy inwestycyjnego, również zawodów maklera papierów wartościowych oraz aktuarusza. Obecnie w żadnej z procedur uzyskiwania zezwoleń do wykonywania tych zawodów nie przewiduje się, aby wyniki egzaminu na doradcę inwestycyjnego były ogłaszane kandydatom w drodze decyzji administracyjnej. W ocenie Ministerstwa Finansów takie rozwiązanie mogłoby przyczynić się do znacznego wydłużenia procedury uzyskania takich uprawnień oraz dodatkowych kosztów obsługi administracyjnej wynikających z nałożenia dodatkowych obowiązków na komisję egzaminacyjną.

W trakcie procesu zmierzającego do nowelizacji rozporządzenia w sprawie egzaminów na maklera papierów wartościowych i doradcę inwestycyjnego oraz sprawdzianu umiejętności rozważane było zniesienie limitu podejść do egzaminu. Rozwiązanie to ostatecznie nie znalazło swoje odzwierciedlenia w rozporządzeniu gdyż konieczność ponownego podejścia do pierwszego etapu egzaminu w przypadku nieudanych podejść do kolejnych etapów tego egzaminu jest rozwiązaniem powszechnie stosowanym, czego przykładem jest egzamin CFA. Brak takiego limitu spowodowałby również nadmierne rozciągnięcie w czasie procesu zdawania egzaminu. Zauważenia również wymaga, że wielokrotnie nieudane próby podejść do II lub III etapu egzaminu poddają w wątpliwość zdolności kandydata do wykonywania zawodu doradcy inwestycyjnego, a co za tym idzie powodują konieczność ponownej weryfikacji całościowych wymagań. Takie postępowanie jest szczególnie istotne dla zachowania standardów usług świadczonych przez licencjonowanego doradcę inwestycyjnego, co należy do obowiązków Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego.

Z kolei wprowadzenie obowiązku szczegółowego uzasadnienia negatywnie ocenionych prac kandydatów na doradców inwestycyjnych z II i III etapu oraz ustanowienie zobowiązania do publikacji modelowych rozwiązań zadań z egzaminu na doradcę inwestycyjnego z tych etapów byłoby, w ocenie Ministerstwa Finansów, rozwiązaniem nadmiarowym. Zakres tematyczny egzaminu określony jak obecnie ma na celu zapewnienie wysokich kwalifikacji przyszłych doradców inwestycyjnych. W Zasadach przeprowadzania egzaminu na doradcę inwestycyjnego będących częścią Regulaminu przeprowadzania egzaminu na maklera papierów wartościowych i doradcę inwestycyjnego w pkt 16 przewidziana została procedura ponownego sprawdzenia prawidłowości oceny wyniku złożonego egzaminu na doradcę inwestycyjnego, co umożliwia odwołanie się od jego negatywnej oceny.

W ocenie Ministerstwa Finansów nie zachodzi również konieczność ustanawiania

dotatkowego wymogu informowania Ministerstwa Finansów o liczbie osób podchodzących do pierwszego etapu egzaminu oraz zdających trzeci etap egzaminu. Zakres informacji udostępniany przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego na swojej stronie internetowej jest wystarczający do bieżącego pozyskiwania informacji o zainteresowaniu egzaminem i poziomie jego zdawalności oraz formułowania wniosków związanych z utrzymaniem w mocy dotychczasowych przepisów regulujących przeprowadzanie egzaminu na doradcę inwestycyjnego lub ich nowelizacji.

W kontekście postulowanej optymalizacji organizacji egzaminu na doradcę inwestycyjnego Ministerstwo Finansów zauważa, że wnioskowane działanie nie może oznaczać wyłącznie udogodnień dla osób przystępujących do egzaminu na doradcę inwestycyjnego, ponieważ może się to wiązać ze znacznym wzrostem kosztów jego przeprowadzenia, a co za tym idzie podwyższeniem opłaty za egzamin.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Dyrektor

Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego

Katarzyna Przewalska

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/